

רשיד אל-דעיף

אָבו בֶּשִׁיר וכו'

אָבו בֶּשִׁיר רב עם בנו (לבטח יש סיבה לַמְרִיבָה
אבל אין היא ידועה לי), וירה לעברו ברובה
כדי להפחידו. הכדור חדר מבעד לחלון ביתי
ונתקל בקיר, אחר נפל ארצה, ואני
ראיתי בכך הצלה מחווייה רצחנית. הכדור
יכול היה להרוג אותי אילו עמדתי ליד
החלון.

נטלתי את הכדור והלכתי אל התחנה. ואמרתי:
זהו כדור שירה אבו בשיר מרובהו ושכמעט
הרג אותי. ענה השוטר: יש לך עדים? אמרתי: לא,
זה היה בלילה. אבל כדור זה הוא עדות ממשית. ועוד
יעידו החלון והקיר של ביתי. ענה שהוא זקוק לעד חי.
אמרתי: רצית שאביא לך את גופת בני בשתי ידי
כדי שישמש עד חי. אמר: לא, מת
אינו עד חי. אמרתי: אז מה? אמר: הכדור היה בקו
ספיראלי, דבר שהוכח מצילומי המכשירים
החדשים וכו'.
השתוללתי מכעס וצעקתי שטויות בריבוע. מיד זעק:
תהיה שוטר. אמרתי ומה בכך? הצטרפתי
למשטרה ונשארתי בתחנה עד שיום אחד
הגיע לתחנה איש ובידו כדור ואמר.

ופעם נכנסתי לביתי ומצאתי שם את האשה שאהבתי.

כיצד נכנסת? שאלתי, איך השגת את המפתח? אז
יצאה דרך חור בדלת שלא שמתי לב לקיומו מעולם.
וכשגבר הרוח, נגשתי לסתום אותו ולא מצאתיו.

ופעם נכנסתי לביתי מפרצה של פצצה. השכנים חשבו
שאני היא הפצצה. אמרתי להם: לא, ולא האמינו.
נשבעתי, והם אמרו: אז מדוע לא נכנסת דרך הדלת?
שתקתי כמי שאין בפיו מענה. כעבור דקות התפוצצה
והם נמחו מעל פני האדמה.

נכנסת היתה ללבו ומלטפת את שרירי
והוא היה רועד רועד עזה שרק העילפון
עוצר אותה. אבל מי שאשה מלטפת
את שרירי אינו מתעלף.

לא הייתי בטוח שזרועי מחוברת היטב אל כתפי;
לפיכך הנחתי אותה על השולחן כשאני מברכו
בלחיצת יד (כמאמר הבריות: גרגר זהירות
עדיף על סאת ריפוי).
לרוע המזל סבתא החליטה לבקר אצלי
בעת ההיא. היא נכנסה ולא מצאה אותי (סבתא
שומרת את כל מפתחות נכדיה, גברים כנשים) והיא
ישבה וחיכתה, משחקת בזרועי בהנאה בולטת,
עד שהאגודל נפרד מכף היד ודבק בידה.
סבתא נבהלה וזרקה אותו דרך החלון
וליוותה אותו ברקיקה.
בעוד הוא נופל לרחוב הציפורן שלו
היתה לעין, ומשני צדדיו צמחו כנפיים,
והוא הסתלק במעוף הציפור ליעד בלתי ידוע.

פתחתי את דלת ביתי ונכנסתי כפי שאני רגיל
להכנס לביתי. מצאתי את האשה הנחשקת
שראיתי על המדרכה לפני דקות.

היא שרועה היתה על המושב,
 מושב שברגיל יושבים עליו, וכבר חלצה את נעליה.
 האמנתי למראה עיני, אלא שאירע שיבוש
 בשיווי המשקל שלי. הרגשתי שאני מזיע ושוב אינני
 מסוגל לעמוד על רגלי. ושבתי על החפץ הקרוב ביותר.
 היא לא המתינה שישוב אלי שיווי משקלי. נעלה
 את נעליה ויצאה בלי לסגור את הדלת
 ונעלמה. רצתי אחריה וביקשתיה שתשוב
 מהיעלמותה, אבל היא סירבה. אמרתי לה:
 התכוונת למשהו? אמרה: את כוונתי
 אני שומרת לעצמי. והמפתח? שאלתי. היא הכחישה.

פעם עסקתי בציד עופות־ים. עבר עובר־אורח
 ולא פניתי להביט. עבר צייד ולא פניתי להביט. חזרה אלי
 האשה ואמרה: אתה צד ולא מביט בים
 שלפניך? שתקתי רגע אבל חשבתי היטב ואמרתי
 לעצמי: אשיב לה תשובה שתיהפך לפתגם
 לדור ודור. חיוך של אנשי־שם. חייכה והמשיכה
 ללכת. לא פניתי להביט.

ידיד אחד תיאר אותי באופן שנטע בי הרגשה
 שאני מעורטל בחבורה של בנות־תשחורת
 אנינות־טעם. מאותו יום התחיל ידידי זה להשתנות
 עד שהיה למראָה. קניתי את המראָה ותליתי
 אותה באמבטיה.
 הוא הוסיף להשתנות עד שהיה לתינוקת. הולדתי
 את התינוקת הזאת מבטן אמה בטרם תחלוף ההודמנות.

מראָה: לוח זכוכית מצופה מאחור. כשאתה עומד מולה
 אתה רואה את דמותך נשקפת. תכונות אינן נשקפות
 דרכה, להוציא כאלה הבולטות בגירסה המקורית.

הפנים אצל האדם: צד בראשו ובו שתי עיניים

שכל אחת מהן שקועה בארובתה.
הוציא את עיניו מארובותיהן ושם אותן בארנקו.
ובשובו הביתה גילה שאיבד את הארנק. לא נבהל.
קנה ארנק חדש והעביר לתוכו את מלוא תכולת הארנק הישן.
אחר, החזיר את הראשון למצבו האובד.

פעם שם את עינו הימנית על כתף ימין
ואת השמאלית על כתף שמאל. עבר את העיר
רחוב אחר רחוב, עיניו שעל כתפו חגו
לכל העברים כציפור,
פעם הניח עין על קצה אפו ונרדם,
ועם שם עין בחלל האוזן הימנית
ועין בשמאלית.

פעם שם עין על קצה האצבע
ופעם עין בכיס הימני ועין בשמאלי.
פעם שם את שתי העיניים בכיס אחד,
ולפני שהלך לישון הסיר את מכנסיו
הניחם על כיסא, אחר הטיל את עצמו
על הכיסא והעיניים נמעכו.
ופעם עזב את העיניים בבית ויצא
מבלעדיהן. בשובו מצא אותן
בתוך שקית ניילון ליד צנצנות
תכשירי הדברה. כששאל מדוע נענה
שזה המקום הטוב ביותר
לשמור אותן מפגיעת התולעים.

פעם עבר באחד הרחובות בלילה. ראה
חלון מואר. שלף עין מארובתה
והשליך אותה לעבר החלון. היא
נכנסה פנימה וחזרה כמו היתה כדור
המושלך אל הקיר.
ופעם, לאחר שעניו הורגלו לצאת

מארובותיהן
נתן את עיניו שי לאמו
היא החביאה אותן בשקית של קמח
לבן ודק.

מכונית שלא יכלה להתקדם ברחוב
עלתה על המדרכה ועלתה עליו באנושיות
כדרכם של בני אנוש. וכדי להפגין
את אנושיותה ולטהר את עצמה מאשמת
חוסר נשמה היא אחזה בזרועה של נערה
והלכה איתה שלובות זרוע. כתום תשעה חודשים
ילדה הנערה נער שאהב את המכונית.
היא קנתה אותה עבורו.

אמר לאמו: אסרס אותך. היא צחקה ואמרה
שאיך הדבר אפשרי,
הנער הרהר וקרא: לא אכפת לי. נשא פרח על כתפו וחזר
הביתה. אמרה אמו:
מה זה סחבת את הפרח כאילו היה זרדי
הסקה. ואביו אמר: תן לפרח להזין את דבורות השדה.

שירתו של רשיד אל־דעיף מתאפיינת בגישה ניסויית ומערבת יסודות של פרוזה עם יסודות שיריים
מובהקים; ולפיכך התרגום מובא כאן בלי ניקוד.

גליון 257, יולי 2001

מערבית: ששון סומך